

Славољуб Драгићевић*, **Владан Дуцић***, **Ненад Живковић***,
Велимир Јовановић*, **Раденко Лазаревић****

* Универзитет у Београду, Географски факултет, Србија

** Универзитет у Београду, Шумарски факултет, Србија

ДР ПРЕДРАГ МАНОЈЛОВИЋ ДОБИТНИК МЕДАЉЕ "ЈОВАН ЦВИЈИЋ"

Биографски подаци

Проф. др Предраг Манојловић рођен је 24.04.1955. године у Неготину. Географски факултет у Београду уписао је 1975. године, а дипломирао 1980. године са просечном оценом 9,76 и радом под насловом "*Североисточна Србија - регионално-географски приказ*". На истом факултету завршио је постдипломске студије, на смеру Географија краса, са просечном оценом 10. Магистарску тезу под насловом "*Крас слива Замне*" одбранио је 1985. године, а 1990. године на истом факултету одбранио

је и докторску дисертацију из области геоморфологије под насловом "*Експериментална истраживања интензитета корозије у красу Источне Србије*".

За асистента приправника на Географском факултету у Београду изабран је 1983. године. За доцента, на предмету Геоморфологија изабран је 1991. године, за ванредног професора 1995. године, а у звање редовног професора 2001. године. Након избора за доцента држао је предавања из предмета: Геоморфологија, Аерокосмичке методе у географији и Математичка географија. Од 2008. године ангажован је за наставу из предмета Квантитативне методе у географији и Даљинска детекција у географији. У истом периоду држао је више предмета на мастер и докторским студијама, а све у зависности од промене наставних програма. Од 2000-2006. године предавао је предмет Геоморфологија на Универзитету у Косовској Митровици, а од 2000-2014. године и на Одсеку за Географију Природно-математичког факултета у Нишу. Неколико година, био је ангажован и на предмету Физичка географија на Биолошком факултету Универзитета у Београду.

У периоду 2000-2003. вршио је функцију продекана Географског факултета, а од 2007-2012. био је председник Савета Географског факултета. У периоду 2000-2010. године био је члан експертске комисије у оквиру групације Геонауке и астрономије у оквиру Министарства за науку и технолошки развој. Године 2003. изабран је за члана Одбора за крас и спелеологију у оквиру Српске академије наука и уметности. Један је од оснивача Лабораторије за физичку географију Географског факултета у Београду, а функцију Управника вршио је у периоду 1988-2012. Такође, 2000. године основао је Лабораторију физичке географије на ПМФ-у у Нишу. Током 2009. године успоставио је сарадњу између Географског факултета Универзитета у Београду (Лабораторије за физичку географију) и Географског факултета Универзитета Ломоносов из Русије (Лабораторије за ерозију земљишта и флувијалне процесе).

Од студентских дана активан је члан Српског географског друштва. Као млади сарадник, у периоду од 1982-1984. био је библиотекар друштва, а у периоду од 1984-1986. обављао је и функцију секретара друштва. У периоду 2001-2015. био је уредник научног часописа "*Гласник*" у издању Српског географског друштва.

Током 1983. године био је један од чланова експертског тима идејног пројекта за конзервацију врела из пећине Коренатац ради водоснабдевања Књажевца. Од 1983-1991. био је члан истраживачког тима Географског факултета на пројекту "*Спелеолошка карта Србије*". Од 2001-2005. био је руководиоца научно-истраживачког пројекта "*Географске основе развоја Србије*", који је финансирало Министарство науке и заштите животне средине. Од 2006-2010. био је руководиоца научно-истраживачког пројекта Министарства науке и заштите животне средине под насловом "*Интензитет механичке и хемијске ерозије и акумулације у Источној Србији*".

Године 1980. награђен је Октобарском наградом града Београда за најбољи дипломски рад, а 2002. године награђен је наградом Историјског архива Крајине, Кључа и Пореча. Током 1989. и 1990. године, као стипендиста Републичке заједнице науке Србије, био је на специјализацији на Институту за геоморфологију квартара у Познању у Пољској.

Активности у Српском географском друштву

Активан је члан Српског географског друштва од студентских дана. Као млади сарадник, у периоду од 1982-1984. био је библиотекар друштва, а у периоду од 1984-1986. обављао је и функцију секретара друштва. Од 2000-2015. био је уредник научног часописа "Гласник" у издању Српског географског друштва.

Током 15 година (од 2001. до 2015. године) колико је обављао функцију Уредника Гласника СГД-а, проф. др Предраг Манојловић је уредио 46 свезака, у којима је публиковано 495 радова, чиме је значајно унапредио библиометријске вредности часописа и током 2009. године уздигао га до категорије М-24. Осим тога, од 2008. до 2015. године, његовим ангажовањем, издејствовано је да свака свеска Гласника излази у четири броја годишње, чиме је знатно повећан број радова и број цитата овог часописа. Од 2010. године, Гласник СГД-а излази двојезично, што је допринело бољој међународној видљивости часописа. Исте године, часопис је остварио 175 домаћих цитата, а 2011. године и 94 домаћа хетероцитата, чиме је досегао највећу цитираност од оснивања часописа и највећу цитираност од свих географских часописа у Србији. Захваљујући ангажовању проф. др Предрага Манојловића и његовој сарадњи са Народном библиотеком Србије, поводом 100 година излагања Гласника као једног од најстаријих научних часописа у Србији, скениране су све свеске од почетка објављивања часописа и омогућена доступност у електронској верзији на сајту Народне библиотеке Србије.

Резултати научно-истраживачког рада

Научни рад Предрага Манојловића хронолошки посматрано може се детерминисати кроз неколико временских периода. Са тог аспекта научни опус се може систематизовати на следећи начин.

Први период научно-истраживачког рада обухвата време од 1980-1988. године, односно од објављивања његовог првог научног рада, ангажовања као асистента приправника до периода када приводи крају докторску дисертацију. Главну окосницу научног рада чине проучавање процеса из фундаменталне геоморфологије. У том периоду, акценат истраживања је из области крашког рељефа и структурне и палеогеоморфологије. Студиозан научни рад у коме су постављени и решени основни проблеми флувијалне и крашке морфологије представљен је у магистарском раду под називом "Крас слива Замне". Наиме, да би се утврдила морфохидрогенеза крашких оаза у предметном сливу, било је потребно претходно анализирати целокупни рељеф слива и утврдити фазе кроз које је прошао. Тек на основу тога било је могуће сагледати морфолошку и хидролошку еволуцију кречњачког простора. Да би се утврдила еволуција рељефа слива Замне, притоке Дунава код Неготина, било је нужно да аутор дубоко зађе у проблематику еволуције терена на том простору, а нарочито Дунава. С тим у вези аутор је морао да реши низ конкретних проблема везаних за еволуцију Влашког мора, раздвајања абразионе од флувијалне фазе, висину допирања сарматских седимената и самим тим њихово прекривање кречњачког простора. Тек када је тај седиментни покривач флувијално-денудационим процесом био спран, било је могуће рапидно напредовање крашког процеса. Закључци о старости облика документовани су прецизном генетском корелацијом са облицима у Бердапској клисури чиме је рад задобио и шири теоретски значај за тумачење старости облика рељефа читаве Североисточне Србије.

У раду који третира проблематику палеогеоморфолошког значаја неогених седимената на простору североисточне Србије, аутор показује зрелост научног истраживача. Како наводе потписници реферата за избор у звање доцента др Душан Гавриловић, др Драгутин Петровић и др Раденко Лазаревић "на терену где су истраживали великани Јован Цвијић и Коста Петковић, тешко је открити нешто ново и другачије - али је могуће". Анализирајући висински положај изолованих партија сарматских седимената, одређује висину обалских линија Дакијског мора, време почетка крашког процеса и износ неотектонских покрета у овом делу наше земље.

Осим наведеног, као посебно значајан допринос аутора у том периоду истичу се спелеолошка истраживања. У стручној литератури пре његових истраживања био је познат само један спелеолошки објекат у сливу реке Замне. Кандидат је истражио 23 пећине и две јаме, а истражено је преко 4 km пећинских канала. Анализирана је генетска веза између Дудићеве пећине и Цанетове пећине, увала и речних тераса у долини Замне. Морфогенетским приказом крашког рељефа у сливу Црног потока и корелација старости речних тераса у долини Замне и Дунава утврђено је да је крашки процес надвладао флувијални у нивоу речне терасе 50-60 m р.в. Резултат екипног геоморфолошког истраживања биле су пећине у клисури Владикине плоче, у долини Височице. У клисури је истражено 11 спелеолошких објеката, међу којима је највећа пећина Владикина плоча (660 m). Између осталог, у пећинама су откривени материјални трагови боравка људи у последњих 3000 година. Овај период научно-истраживачког рада одликује и учешће у пројекту "*Основна спелеолошка карта Србије*", при чему је проф. др Предраг Манојловић био аутор три елабората и то за OSKS 1:100000 листови Бор, Оршава и Голубац.

У овом периоду, проф. др Предраг Манојловић је објавио своју прву монографију "*Североисточна Србија - физичко-географске карактеристике*". Монографија представља пример оригиналног и синтезног сагледавања различитих физичко-географских карактеристика датог простора и њихових међусобних узрочно-последичних односа и веза. Језгро монографије чине одељци о рељефу, водама и клими, који су специфични за природу овог краја и резултат су вишегодишњих, претежно теренских истраживања. Код рељефа се разматра његова палеогеоморфолошка еволуција, приказује флувијални, крашки и еолски рељеф са регионалним карактеристикама и даје осврт на проблем ерозије земљишта на овом простору. Упуштајући се у решавање проблема еволуције Ђердапске клисуре и Влашке равнице, о којима је до сада расправљала читава плејада геолога и географа, кандидат је допринео да резултати његових проучавања научном тежином превазиђу оквире Североисточне Србије. Књигу је писао са великом љубављу, што је на неки начин био и његов дуг према крају у коме је растао и школовао се.

Други период научно-истраживачког рада обухвата време од 1989-2000. године. То је период који обухвата време од одбране докторске дисертације, избора у звање доцента све до избора у звање редовног професора. Може се рећи да је то најплодоноснији период научног опуса Предрага Манојловића који је у највећем обиму посвећен проучавању хемијске ерозије као геоморфолошког процеса. Укупно је објавио 27 научних радова, 1 монографију и 2 удбеника. Наслањајући се на идеје Петра С. Јовановића враћа математизацију у геоморфолошка истраживања, дуго времена скрајнуту у српској геоморфолошкој школи на Географском факултету. Концепцијски приступ са аспекта геоморфологије је потпуно нов, далекосежан, актуелан и данас.

Уводи квантитативан аналитички поступак у истраживању најпре интензитета хемијске ерозије, али и других геоморфолошких процеса као што су денудација, односно механичка водна ерозија.

Крајем осамдесетих година почиње истраживања која излазе из оквира класичне геоморфологије и у геоморфолошка истраживања уводи квантификацију као основу проучавања, пре свега, процеса хемијске ерозије, што ће представљати окосницу докторске дисертације. У коауторству са др Душаном Гавриловићем објављује први рад на тему методолошких проблема мерења интензитета површинске корозије у красу, заснован на теренским и лабораторијским истраживањима. Такође, као резултат лабораторијских истраживања даје пионирске резултате, до тада непознате географском концепту истраживања, како и колико поједине врсте вештачког пољопривредног ђубрива учествују у корозији карбонатних стена. Рад представља значајан допринос експерименталној и примењеној геоморфологији и први је рад из области квантитативне антропогене геоморфологије.

Генерално, научни опус у овом периоду може се сагледати у два правца. Први правац истраживања интензитета хемијске ерозије базиран је на примени лабораторијско-експерименталних метода. У том контексту у истраживачким поступцима суштински су коришћене три групе метода и поступака: метод експерименталних плочица, различите врсте лабораторијских експерименталних и хидрохемијске методе. Најзначајнији резултати из овог домена дефинисали су неколико суштинских процеса растварања кречњака и некарбонатних стена. У првом реду методом експерименталних плочица детерминисан је интензитет површинске и дубинске хемијске ерозије. Како хемијска ерозија има преваходно тродимензионалан карактер, резултати постављени у сливу Замне применом метода експерименталних плочица показали су да интензитет хемијске ерозије на контакту литосфере и атмосфере, без утицаја земљишта и експозиције, износи $2,04 \text{ m}^3/\text{km}^2/\text{god}$. Кречњачке плочице постављене на дубини од 15 cm под травном вегетацијом дале су резултат од $4,14 \text{ m}^3/\text{km}^2/\text{god}$, а да интензитет површинске хемијске ерозије до 15 m дубине износи 72% укупне. Примена овог метода показала је да вредност усецања пећинског дна Дудићеве пећине процесом хемијске ерозије износи 3,49 mm за 1000 година. Тиме је потврђена хипотеза да у *"највећем броју случајева пећински канали у Србији представљају коридоре у којима се данас врши транспорт воде, раствореног суспендованог и вученог наноса, а знатно мање зоне усредсређене хемијске ерозије"*. Резултати постављених теренских истраживања у контексту растварања кречњачких плочица у Источној Србији на ширем простору Димитровграда, Беле Паланке, Дојкинаца и Плавне показују да просечан интензитет површинске хемијске ерозије износи $2,24 \text{ m}^3/\text{km}^2/\text{god}$, при чему је вршена детерминација интензитета према експозицији, различитим типовима вегетације и земљишта. Примена различитих лабораторијских поступака (калциметрија, органохемијска анализа и поступци експерименталног растварања узорака стена и седимената) дали су круцијалне резултате који се могу дефинисати кроз утицај геолошког састава на интензитет хемијске ерозије. Лабораторијским експериментима дошло се до сазнања о механизму, сагледавању јачине, смеру деловања и релативном утицају изабраног типа стене на процес хемијског растварања. У контексту геоморфологије П. Манојловић истиче да *"лабораторијско експериментално растварање треба схватити као разоткривање и идентификацију појединих фактора хемијске ерозије чији ће се стварни утицај утврдити у природним условима"*. Применом ових метода дошло се до резултата који квантитативно дефинишу следеће процесе: утицај типа стене на интензитет њеног

растварања, утицај старости стена на интензитет њеног растварања и утицај чистоће кречњака на интензитет његовог растварања.

Потврду резултата добијених експерименталним методама и поступцима у природним условима проф. Манојловић први у геоморфолошки истраживачки поступак уводи хидрохемијске методе. Примена ових метода при утврђивању интензитета хемијске ерозије заснивају се познавању два параметра: укупне минерализације и количине отицајне воде. То су у првом реду методе утврђивања физичко-хемијских карактеристика вода (волуметријска, потенциометријска и спектрофотометријска метода), као и кондуктометријска метода. Утврђивањем укупне минерализације преко ове две групе метода и њеним довођењем у однос са количином отицајне воде добија се пронос хемијски растворених минералних материја.

Један од најзначајнијих методолошких радова (писан у коауторству са Стах А.), са аспекта утврђивања интензитета хемијске ерозије, је утврђивање оптимума између броја анализираних узорка текућих вода и жељене прецизности утврђивања поменутог процеса, и то на примеру слива Парсенте (северна Пољска). Закључено је да у сливовима са хомогеним геолошким саставом узорковање воде на сваких 30 дана, уз обавезне анализе и у време изузетно високих протицаја, тачност израчунате хемијске евакуације биће и граници $\pm 4\%$. Међутим, како геоморфологу по правилу није позната варијабилност појаве коју истражује, то је, ради веће сигурности, најбоље узорковање у распону од 7 дана. Уколико се узорци воде анализирају и у време повећаних протицаја, тада је могућност погрешног утврђивања интензитета хемијске ерозије сведена на ниво од $\pm 1\%$.

Методолошки допринос не само за потребе истраживања хемијске ерозије, већи и у хидрологији је поступак мерења протицаја кондуктометријском методом. Метод мерења протицаја (разрађен у Лабораторији за физичку географију Географског факултета у Београду) заснива се на познавању релативних, а не апсолутних концентрација. С друге стране, за конструкцију калибрационе праве не користи се низ појединачних мерења кондуктивности и сумарне количине додатог секундарног раствора, како су ранији истраживачи предлагали, већ само почетна и крајња достигнута концентрација. Из тих разлога овакав начин мерења протицаја веома је једноставан, брз и довољно прецизан. У раду је приложен и оригинални програм, чиме је ушао у сферу информатичког програмирања.

Други правац истраживања базиран је на нивоу одређеног слива (као основне територијалне јединице у физичко-географским истраживањима) и утврђивања локалних фактора који детерминишу интензитет хемијског растварања стена. Како хемијска ерозија није типична само за кречњаке и доломите, већ и за остале типове стена, обрађени су поједини сливови са аспекта утицаја типа стена на интензитет хемијске ерозије. У том контексту, прву мрежу истраживачких полигона успоставља у сливовима Источне Србије, а резултате објављује у докторској дисертацији. Реферат докторске дисертације под називом *"Експериментална истраживања интензитета корозије у красу Источне Србије"*, чији су потписници др Душан Гавриловић, др Раденко Лазаревић и др Душан Дукић, наставно-научном већу Географског факултета ПМФ поднет је 18.12.1989. године. Јавна одбрана одржана је 28.03.1990. године. Квантитативна истраживања интензитета хемијске ерозије обухватају 11 сливова са 34 узорковачка места на простору Источне Србије. Један од кључних доприноса

проучавању процеса и интензитета хемијске ерозије датих у докторској дисертацији, јесте дефинисање појмова хемијска ерозија и хемијска евакуација.

Шири простор Србије био је предмет проучавања у наредном периоду, при чему су била обухваћена 102 слива. Анализа је подразумевала праћење хемизма вода током свих сезона. Унутар сваког узорка анализирано је 12 физичко-хемијских параметара, тако да је формирана комплексна база података. Проучавање интензитета хемијске ерозије у Србији прошло је кроз неколико фаза. Најпре је установљен методолошки правац проучавања процеса хемијске ерозије, а у циљу израде карте њеног интензитета. Суштина методологије истраживања базирана је на утврђивању три основна параметра која детерминишу њен интензитет. Да би се избегао утицај атмосферилија на хемизам вода утврђен је унос растворених минералних материја падавинама. Затим је утврђена количина отицајне воде која је диференцирана према преовлађујућем литолошко-петролошком комплексу, да би се у наредној фази утврдио природни фон минерализације текућих вода Србије. Резултати истраживања су фундаменталног карактера и изнедрили су оригиналну методологију проучавања процеса хемијске ерозије. Први у геоморфолошка истраживања уводи метод јединичних поља. Кључна постигнућа приказана су кроз 3 оригиналане карте: Карта специфичних отицаја и Карта природног фона уноса растворених минералних материја у Србији (обе у коауторству са Живковић Н.) и Карта природног фона минерализације текућих вода Србије. Све поменуте карте рађене су "грид методом". Резултати показују да са територије Србије отицај аутохтоних вода износи 642083 l/s што чини специфични отицај од 7,06 l/s/km². Највећи део вода формира се у висинској зони 400-700 m, што значи да 26,3% територије Србије формира 34,5% отицаја. Ова карта (публикована 1997. је прва је карта географа која даје висинско зонирање вода у Србији), налази своју ширу примену како у научним истраживањима хидролога, географа, геолога, тако и у процесу просторног планирања. Пондерисана аритметичка средина минерализације текућих вода у Србији износи 241,3 mg/l; најнижа је у кварцним пешчарима, кварцитима и граувакама (68,9 mg/l), а највиша у неогеним седиментима (341,9 mg/l). Просечан интензитет хемијске ерозије на територије Србије износи 65 t/km²/god. У процесу штампе је Карта хемијске ерозије Србије у размери 1:500.000.

Са аспекта интензитета хемијске ерозије у методолошком погледу веома значајни резултати везују се за хемијско растварање карбонатних и некарбонатних типова стена. У раду је прво разматран теоријски аспект растварања стена који је, затим, проверен експериментом, да би се на крају добијени резултати применили у пракси, а на примеру слива Поречке реке. Срж истраживања заснива се на увођењу корективног K_p коефицијента. Наиме, у води која дренира некарбонатне стене редовно је присутна извесна количина хидрокарбоната, која настаје процесом хидролизе. У случају хидролизе фелдспата у речној води калцијум се налази у виду бикарбоната. Међутим, HCO_3^- јон није настао растварањем стене, већ дисосовањем угљене киселине. Због тога концентрација HCO_3^- јона утврђена у води, иако представља конститутивни део њене минерализације, у геоморфолошком погледу не представља део растворене стене, као што је то у случају растварања кречњака. Из тог разлога вредност укупне минерализације воде некарбонатних сливова не може се, без корекције, да непосредно користи у утврђивању хемијске ерозије.

Сви наведени поступци са геоморфолошког аспекта имају за циљ утврђивање интензитета хемијске ерозије, као и утицај пре свега физичко-географских фактора и

модификатора који на дати процес и интензитет утичу. Манојловић П. је кроз своја истраживања дефинисао четири основна физичко-географска модификатора интензитета хемијске ерозије: тип стена, земљиште, климу и воду. Резултати су представљени у монографији "*Хемијска ерозија као геоморфолошки процес - теоријски, аналитички и методолошки аспект*" јединој овог типа објављеној у Србији.

С обзиром на комплексност природних услова средине који детерминишу интензитет хемијске ерозије, општи закључак истраживања П. Манојловића, који се може дефинисати са геоморфолошког аспекта, јесте да проучавање овог типа ерозије обухвата три сегмента: 1. издвајање и квантификовање најрелевантнијих фактора и модификатора који утичу на процес и интензитет хемијске ерозије, 2. објашњење ефеката издвојених фактора и модификатора и 3. објашњење њихових специфичних комбинација у датим условима средине.

Фундаментална истраживања у овом периоду представља и значајан прилог познавању генезе бигра. Након вишеструких физичко-хемијских анализа шест бигрених акумулација у Источној Србији, закључено је да пораст температуре воде не представља одлучујући фактор стварања бигра; он настаје чак и при снижавању температуре воде. С друге стране, запажено је да се у одређеним физичко-географским условима и срединама бигар хемијски раствара. Комплексном анализом преко 110 узорака бигротворних вода закључено је да је за динамику бигра најзначајнија концентрација слободног CO_2 која се најбоље рефлектује преко индекса засићености воде калцијум карбонатом (SI индекс).

Средином деведесетих година XX века, предмет интересовања везује за други тип речног наноса-суспендовани нанос. Дуго времена правац проучавања хемијске и механичке водне ерозије био је дивергентног типа. Ове две интегралне компоненте речног наноса истраживале су се независно једна од друге. Почетком деведесетих година XX века посебан допринос проучавању водне ерозије представља утврђивање обима и динамике проноса два типа речног наноса - хемијски растворених минералних материја и суспендованог наноса. У то време почиње конвергентан приступ у проучавању речног наноса. На том пољу прва квантитативна истраживања везана су за простор Источне Србије. На примерима сливова Црнице, Црног и Белог Тимока, превасходно је разматран утицај геолошког састава на пронос хемијски раствореног и суспендованог наноса. Тиме је отворио ново поглавље у геоморфолошким истраживањима - биланс наноса, који су касније разрађивали у методолошком, сазнајном и апликативном контексту млађи сарадници којима је био ментор на магистарским и докторским дисертацијама, завршним и мастер радовима.

Трећи период научно-истраживачког рада обухвата време од 2001. године до данас. Након стицања звања редовног професора опус научно-истраживачког рада базиран је на руковођењу научно-истраживачким пројекатима. Као представник географа Србије у периоду 2000-2010. године био је члан експертске комисије за основна истраживања у групацији Геонауке и астрономија у оквиру Министарства за науку и технолошки развој.

Руководио је националним пројектима у два циклуса. Од 2001-2005. био је руководилац пројекта "*Географске основе развоја Србије*" (каталогизација пројекта под бројем 1380). Пројекат је имао шири географски контекст. Развојна истраживања

обухватила су четири целине: физичку-географску и друштвено-географску основу, аспект просторног планирања и заштите животне средине.

У другом пројектном циклусу 2006-2010. година руководио је пројектом под називом "*Интензитет хемијске и механичке ерозије и акумулације у Источној Србији*" (каталогизација пројекта под бројем 146005). То је био једини географски пројекат који је финансиран у А категорији истраживања. Пројекат је конципиран на физичко-географским основама проучавања процеса, динамике и транспорта суспендованог и хемијски раствореног наноса, процеса денудације, односно механичке водне ерозије. У том смислу истраживачки тим представљали су стручњаци из геоморфологије, хидрологије и климатологије. Током пројектног циклуса, а као резултат истраживања, одбрањено је неколико магистарских и докторских дисертација под руководством професора Предрага Манојловића.

Научни допринос проф. др Предрага Манојловића огледа се и кроз учешће у оснивању и вишегодишње руковођење Лабораторијом за физичку географију. Лабораторија је у почетку била осмишљена за проучавање хемијске ерозије. У том контексту временом је набављена опрема за проучавање физичко-хемијских карактеристика вода. Касније, лабораторија је усавршавана опремом за проучавање суспендованог наноса и по томе је јединствена на просторима бивше Југославије као једина лабораторија географских институција која се бави процесима биланса наноса у рекама. Као руководиоца Лабораторије за физичку географију успоставио је научну сарадњу са Лабораторијом за ерозију земљишта и флувијалне процесе Географског факултета Универзитета Ломоносов из Русије.

Резултати наставног и менторског рада

Проф. др Предраг Манојловић је за асистента - приправника на Географском факултету у Београду изабран 01.10.1983. године. Као асистент, држао је вежбе из готово свих физичко-географских предмета (Геоморфологије, Динамичке геоморфологије, Палеогеографије, Климатологије, Примењене климатологије, Хидрологије, Примењене хидрологије, Аерокосмичких метода у географији и Дешифровању аерокосмичких снимака у просторном планирању) и регионално-географских предмета (Географије Југославије, Регионалне географије Југославије, Регионалне географије). У том периоду имао је 21 час недељно из 12 предмета. За доцента на Географском факултету у Београду, за предмет Геоморфологија, изабран је фебруара 1991. године. Од 1991. до 1993. године држао је предавања и вежбе из предмета Аерокосмичке методе у географији и Дешифровање аерокосмичких снимака у просторном планирању. За ванредног професора за предмет Геоморфологија, изабран је фебруара 1995. године. Од 1993. до 2007. године на основним студијама предавао је Математичку географију.

Током постојања постдипломских студија изводио је наставу из следећих предмета: Квантитативне методе у геоморфологији, Морфологија и хидрологија краса и Аерокосмичке методе у геоморфологији, Геоморфологија квартара и Савремени геоморфолошки проблеми. Сада на докторским студијама изводи наставу на предмету Физичко-географски процеси.

Аутор је уџбеника "*Математичка географија*" који је имао три издања. Са професором Драгутином Петровићем написао је уџбеник "*Геоморфологија*". Као коаутор са својим сарадником и тадашњим асистентом Славољубом Драгићевићем, 2001. године

написао је први Практикум из геоморфологије у историји Географског факултета. Практикум је превасходно написан за потребе наставе студената друге године студијске групе Географија. У практикуму је између осталог у наставну праксу први пут уведен приручник за израду квантитативних геоморфолошких карата у програмском пакету Сурфер. Тиме су студенти Географског факултета били међу првим студентима на Београдском Универзитету који су користили савремене ГИС програмске пакете на основним студијама.

Преласком на болоњски систем студирања, био је иноватор увођења нових наставних предмета. У том смислу на основним студијама конципирао је нови предмет Квантитативне методе у географији, који је базиран на примени статистичких метода неопходних географским истраживањима. Такође, у наставни процес увео је предаваче и гостујуће професоре других факултета и институција превасходно на предмету Геоморфологија. Тако је од 2007. године до данас успостављена сарадња са гостујућим професорима и предавачима са Грађевинског факултета, Шумарског факултета и Географског института "Јован Цвијић" САНУ, Републичког сеизмолошког завода и Департмана за географију Природно-математичког факултета у Скопљу. Сарадња је касније попримила шири значај на нивоу међуинституционалне сарадње. У контексту наставног процеса студенти су били у прилици да посете водеће институције на пољу проучавања различитих појава и процеса методама даљинске детекције, као што су Војногеографски институт и Републички геодетски завод.

У свом наставном раду проф. др Предраг Манојловић је остварио запажене резултате са низом генерација студената које је образовао, односно са великим бројем садашњих и будућих дипломираних географа. Ангажован је на основним дипломским и докторским академским студијама на Географском факултету у Београду, а током вишегодишњег периода учествовао је у реализацији стручне и теренске наставе на студијском програму Географија на Географском факултету у Београду. Од избора у звање доцента проф. др Предраг Манојловић је као ментор руководио израдом три докторске дисертације, а био је члан Комисије за израду и одбрану 4 докторске дисертације. Осим у изради дисертација, проф. др Предраг Манојловић је као ментор руководио израдом шест магистарских радова, а био је члан Комисије за одбрану 5 магистарских радова. Током досадашње наставничке каријере руководио је израдом више мастер и дипломских радова, а завршни рад Тање Добросављевић на студијској групи Географија проглашен је за најбољи рад у 2013. години на Географском факултету. Највећи део остварених резултата настао је као резултат различитих активности у Лабораторији за физичку географију, којом је проф. Манојловић у то време и руководио.

Категоризација научних радова

Монографска студија/поглавље у књизи М12 или рад у тематском зборнику међународног значаја М-13

1. Mustafić S., Manojlović P., Milošević M. (2013): **EXTREME EROSION RATES IN THE NIŠAVA RIVER BASIN (EASTERN SERBIA) IN 2010.** In (Ed. D. Loczy): "Geomorphological impacts of extreme weather: Case studies from central and eastern Europe", Springer Geography, 171-187.
2. Manojlović P., Mustafić S., Carević I., Luković J., Milošević M. (2014): **TRANSPORT OF DISSOLVED LOAD AND SUSPENDED LOAD IN THE MLAVA RIVER BASIN (EASTERN SERBIA).** In (Ed: Zlatic M., Kostadinov S.): "Challenges: Sustainable Land Management-Climatic Change". Advance in GeoEcology 43, Catena Verlag, Germany, 82-98, ISBN: 978-3-923381-61-6, US ISBN: 1-59326-265-5

Рад у истакнутом међународном часопису (М22)

3. Bajat B., Pejović M., Luković J., Manojlović P., Ducić V., Mustafić S. (2013): **MAPPING AVERAGE ANNUAL PRECIPITATION IN SERBIA (1961–1990) BY USING REGRESSION KRIGING.** Theoretical And Applied Climatology, 112:1-13.

Рад у часопису међународног значаја верификованог посебном одлуком (М24)

4. Луковић Ј., Манојловић П., Мустафић С. (2009): **ПРОМЕНЕ ТЕМПЕРАТУРЕ ВАЗДУХА НА ОСНОВУ САТЕЛИТСКИХ ОСМА-ТРАЊА У СРБИЈИ И СВЕТУ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXXXIX, 3, 177-189.
5. Луковић Ј., Манојловић П., Мустафић С. (2010): **ПРОМЕНЕ ТЕМПЕРАТУРЕ ВАЗДУХА У СВЕТУ И СРБИЈИ И СЕВЕРНО-АТЛАНТСКА ОСЦИЛАЦИЈА (НАО).** Гласник Српског географског друштва, св. XC, 1, 123-133.
6. Милошевић М., Манојловић П., Мустафић С. (2010): **НЕКИ АСПЕКТИ АНТРОПОГЕНОГ ФАКТОРА НА ГЕНЕЗУ КЛИЗИШТА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ЈАГОДИНА.** Гласник Српског географског друштва, св. XC, 2, 139-149.
7. Манојловић П., Николић М., Мустафић С., Луковић Ј. (2010): **СЕЗОНСКА ВАРИЈАБИЛНОСТ МИНЕРАЛИЗАЦИЈЕ ВОДА У СЛИВУ ЦРВЕНЕ РЕКЕ.** Гласник српског географског друштва, св. XC, 4, 9-21.

Саопштење са међународног скупа штампано у целини (М33)

8. Manojlović P., Dragičević S., Mustafić S. (2003): **SOME CHEMICAL CHARACTERISTIC OF KARST WATERS IN EASTER SERBIA IN THE FUNCTION OF TOURISM DEVELOPMENT.** The International Scientific Conference "The development and potentials of ecotourism on Balkan peninsula", Geographical Institute "Jovan Cvijić" SASA, Belgrade, Serbia;

Geographical Institute of Bulgarian Academy of Sciences, Sofia, Bulgaria, Faculty of Tourism and Hospitality, Ohrid Macedonia, Volume II, 59-68.

9. Mustafić S., Manojlović P., Luković J. (2007): **THE INFLUENCE OF TYPE OF ROCKS ON THE CHEMICAL EROSION IN TEMSTICA RIVER BASIN.** International Conference "Erosion And Torrent Control As A Factor In Sustainable River Basin Management", 25-28 September, Belgrade
10. Manojlović P., Mustafić S., Luković J. (2009): **MODELING OF THE CHEMICAL EROSION IN EASTERN SERBIA.** International Conference Land Conservation - LANDCON, Global change - challenges for soil management. Tata Mountain, Serbia
11. Mustafić S., Kostadinov S., Manojlović P., (2009): **INFLUENCE OF DEMOGRAPHIC AND SOCIO-ECONOMIC FACTORS ON THE INTENSITY OF EROSION PROCESSES IN TEMSTICA RIVER BASIN.** International Conference Land Conservation - LANDCON, Global change - challenges for soil management. Tata Mountain, Serbia
12. Манойлович П., Мустафич С., Лукович Е., (2009): **СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ ОСАЖДЕНИЯ ВЗВЕШЕННЫХ И РАСТВОРЕННЫХ ВЕЩЕСТВ В РАЗЛИЧНЫХ ПРИРОДНЫХ УСЛОВИЯХ (БАСЕЙНЫ РЕК ЧЕРНЫЙ ТИМОК И БЕЛЫЙ ТИМОК, ВОСТОЧНАЯ СЕРБИЯ).** Двадцать четвертое пленарное межвузовское координационное совещание по проблеме эрозионных, русловых и устьевых процессов. Барнаул, 5-9 октября 2009.
13. Дражицевич С., Мустафич С., Костадинов С., Манойлович П., Лукович Е., Милошевич М. (2009): **ИЗМЕНЕНИЕ ИНТЕНСИВНОСТИ ЭРОЗИОННЫХ ПРОЦЕССОВ НА ТЕРИТОРИИ СЕРБИИ ВО ВТОРОЙ ПОЛОВИНЕ XX ВЕКА.** Двадцать четвертое пленарное межвузовское координационное совещание по проблеме эрозионных, русловых и устьевых процессов. Барнаул, 5-9 октября 2009 г.
14. Manojlović P, Mustafić S., Luković J., Milošević M. (2012): **CHEMICALLY DISSOLVED AND SUSPENDED LOAD IN MLAVA RIVER BASIN.** International Conference on "Land Conservation-LANDCON 1209: Sustainable land management and climate change", Donji Milanovac, 47-47
15. Burić D., Ducić V., Luković J., Mustafić S., Manojlović P. (2012): **HYDROMETEOROLOGICAL ASSESMENT OF FLOODS IN MONTE-NEGRO AT THE END OF THE 2010.** International Conference on "Land Conservation-LANDCON 1209: Sustainable land management and climate change", Donji Milanovac, 100-100
16. Manojlović S., Dobrosavljević T., Gocić M., Manojlović P., Milošević M. (2016): **TREND ANALYSIS OF ANNUAL WATER DISCHARGE AND SUSPENDED SEDIMENT LOAD IN THE JUŽNA MORAVA RIVER (SERBIA) 1958-2007.** 3rd Conference of the World Association of the Soil and Water Conservation, Belgrade, August 22-26, 64-64

Монографска библиографска публикација (M42)

17. Manojlović P. (1986): **SEVEROISTOČNA SRBIJA - FIZIČKO-GEOGRAFSKE KARAKTERISTIKE.** Posebno izdanje Istorijiskog arhiva Krajine, Ključa i Poreča u Negotinu, Negotin, str. 1-103.

18. Manojlović P, (1992): **HEMIJSKA EROZIJA KAO GEOMORFOLOŠKI PROCES - TEORIJSKI, ANALITIČKI I METODOLOŠKI ASPEKT.** Posebno izdanje Geografskog fakulteta PMF, Beograd, str. 1-112.

Рад у водећем часопису националног значаја (M51)

19. Манојловић П. (1980): **ПРИЛОГ ПОЗНАВАЊУ КЛИМЕ СЕВЕРО-ИСТОЧНЕ СРБИЈЕ.** Гласник Српског географског друштва, св. LX, бр.1, стр. 49-62.
20. Манојловић П. (1980): **ПОЈАВЕ ЕПИГЕНИЈА И ЕПИГЕНЕТСКИХ УСЕЦАЊА ТОКА ЈАСЕНИЧКЕ РЕКЕ У НЕГОТИНСКОЈ КРАЈИНИ.** Гласник Српског географског друштва, св. LX, бр.2, стр. 71-76.
21. Манојловић П. (1985): **ПРЕТХОДНИ РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА ПЕЋИНА У КЛИСУРИ ЗАМНЕ.** Зборник радова Института за географију ПМФ, св. 31.
22. Манојловић П. (1986): **КРАШКА ОАЗА ЦРНОГ ПОТОКА.** Зборник радова Института за географију ПМФ, св. 33.
23. Манојловић П. (1988): **ПАЛЕОГЕОМОРФОЛОШКИ ЗНАЧАЈ НЕОГЕНИХ СЕДИМЕНАТА СЕВЕРОИСТОЧНЕ СРБИЈЕ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXVIII, бр.1.
24. Манојловић П., Гавриловић Д., Станковић С. (1988): **ПЕЋИНЕ У КЛИСУРИ ВЛАДИКИНЕ ПЛОЧЕ (СТАРА ПЛАНИНА).** Зборник радова Одбора за крас и спелеологију САНУ, књ. III
25. Манојловић П. (1989): **УТИЦАЈ ВЕШТАЧКИХ ЂУБРИВА НА ИНТЕНЗИТЕТ КОРОЗИЈЕ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXIX, бр.1.
26. Манојловић П. (1990): **НЕКИ АСПЕКТИ ХЕМИЈСКЕ ЕРОЗИЈЕ У СЛИВУ СИКОЛСКЕ РЕКЕ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXI, бр. 2.
27. Манојловић П., Стах А. (1990/91): **ЧЕСТИНА УЗОРКОВАЊА ТЕКУЋИХ ВОДА У ФУНКЦИЈИ УТВРЂИВАЊА ИНТЕНЗИТЕТА ХЕМИЈСКЕ ЕРОЗИЈЕ.** Зборник радова Географског факултета, св. 37/38.
28. Манојловић П., Гавриловић Д. (1991): **ПРИЛОГ ПРОУЧАВАЊУ СИЛИКАТНОГ КРАСА САХАРЕ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXI, бр. 1.
29. Манојловић П., Гавриловић Љ. (1991): **УПОРЕДНА АНАЛИЗА ПРОНОСА СУСПЕНДОВАНОГ И ХЕМИЈСКОГ НАНОСА У СЛИВОВИМА БЕЛОГ И ЦРНОГ ТИМОКА.** Гласник Српског географског друштва, св. LXI, бр. 2.
30. Манојловић П. (1992): **МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ КАРТЕ ИНТЕНЗИТЕТА ХЕМИЈСКЕ ЕРОЗИЈЕ.** Зборник радова Географског факултета, св. 39.
31. Манојловић П. (1992): **МЕРЕЊЕ ПРОТИЦАЈА КОНДУКТОМЕТРИЈСКОМ МЕТОДОМ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXII, бр. 1.
32. Манојловић П. (1993): **РЕЧНА ЕРОЗИЈА У ГОРЊЕМ ДЕЛУ СЛИВА ЦРНИЦЕ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXXIII, бр. 1.

33. Манојловић П. (1993): **ПРОНОС СИЛТА ПЕКОМ КОД КУЧЕВА.** Гласник Српског географског друштва, св. LXXIII, бр. 2.
34. Манојловић П. (1994): **ДР ДУШАН ГАВРИЛОВИЋ, ДОБИТНИК МЕДАЉЕ ЈОВАН ЦВИЈИЋ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXXIV, бр. 1.
35. Манојловић П., Гавриловић Љ., Живковић Н. (1994): **МЕТОДОЛОШКЕ ОСНОВЕ ПРОУЧАВАЊА ХЕМИЈСКЕ ЕРОЗИЈЕ.** Зборник радова Географског факултета, Београд
36. Манојловић П., Живковић Н. (1994): **ПРИРОДНИ ФОН УНОСА РАСТВОРЕНИХ МИНЕРАЛНИХ МАТЕРИЈА ПАДАВИНАМА У СРБИЈИ.** Зборник радова Географског факултета, св. 44.
37. Манојловић П. (1996): **ПРИЛОГ ПОЗНАВАЊУ ГЕНЕЗЕ БИГРА.** Зборник радова Географског факултета, св. 46.
38. Манојловић П., Живковић Н. (1997): **КАРТА СПЕЦИФИЧНИХ ОТИЦАЈА У СРБИЈИ.** Зборник радова Географског факултета, св. 47.
39. Манојловић П. (1998): **ПРИРОДНИ ФОН МИНЕРАЛИЗАЦИЈЕ ТЕКУЋИХ ВОДА СРБИЈЕ.** Зборник радова Географског факултета, св. 48.
40. Манојловић П., Драгићевић С. (1999): **МЕРЕЊЕ ИНТЕНЗИТЕТА МЕХАНИЧКЕ ВОДНЕ ЕРОЗИЈЕ.** Глобус, бр. 24-25.
41. Манојловић П., Драгићевић С. (2000): **ИНТЕНЗИТЕТ МЕХАНИЧКЕ ВОДНЕ ЕРОЗИЈЕ У СЛИВУ ВЕТЕРНИЦЕ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXXX, бр. 2.
42. Манојловић П., Мустафић С. (2000): **ПРОНОС СИЛТА У СЛИВУ ДРАГОВИШТИЦЕ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXXX, бр. 2.
43. Манојловић П. (2002): **ИНТЕНЗИТЕТ ХЕМИЈСКЕ ЕРОЗИЈЕ У СЛИВУ НИШАВЕ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXXXII, бр. 1.
44. Манојловић П. (2002): **МЕТОДОЛОШКИ ПОСТУПЦИ ИСТРАЖИВАЊА ИНТЕНЗИТЕТА ХЕМИЈСКЕ ЕРОЗИЈЕ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXXXII, бр. 2.
45. Драгићевић С., Манојловић П., Мустафић С. (2003): **ПРИЛОГ ОДРЕЂИВАЊУ ИНТЕНЗИТЕТА ХЕМИЈСКЕ ЕРОЗИЈЕ ЗАПАДНЕ СРБИЈЕ.** Гласник Српског географског друштва, св. LXXXIII, бр. 1.
46. Манојловић П., Мустафић С., Драгићевић С. (2003): **ПРОНОС СИЛТА У СЛИВУ ЈЕРМЕ.** Гласник Српског географског друштва, LXXXIII, бр. 2.
47. Манојловић П., Драгићевић С., Мустафић С. (2004): **ОСНОВНЕ МОРФОМЕТРИЈСКЕ КАРАКТЕ-РИСТИКЕ РЕЉЕФА СРБИЈЕ.** Гласник Српског географског друштва, LXXXIV, бр. 2, стр. 11 – 20.
48. Manojlović P., Damjanović-Rakić M. (2006): **THE INFLUENCE OF SEASONAL FACTOR ON CHEMICAL DISSOLVING OF LIMESTONE VARIABILITY IN SVRLJISKA VALLEY.** Гласник Српског географског друштва, LXXXVI, бр. 2, стр. 29-36.
49. Манојловић П., Драгићевић С., Николић Ј. (2007): **МЕТОДОЛОШКА ГРЕШКА УТВРЂИВАЊА КОНЦЕНТРАЦИЈЕ СУСПЕНДОВАНОГ**

- НАНОСА НА НАШИМ РЕКАМА.** Гласник Српског географског друштва, LXXXVII бр.1, стр. 15-22.
50. Манојловић П., Мустафић С., Драгићевић С. (2007): **ПРИМЕНА ТЕЛЕ-ДЕТЕКЦИОНИХ МЕТОДА И ГИС-А У ИСТРАЖИВАЊУ ЕРОЗИВНИХ ПРОЦЕСА.** Зборник радова, Географски институт "Јован Цвијић".
51. Тадић М., Манојловић П., Јовановић В., Дуцић В., Ђуровић П. (2007): **Др Љиљана Гавриловић – прва жена добитник медаље "Јован Цвијић".** Гласник Српског географског друштва, LXXXVII, бр.2, стр. 5-10.
52. Манојловић П., Мустафић С., Младеновић Б., (2012): **ОДНОС ХЕМИЈСКЕ И МЕХАНИЧКЕ ВОДНЕ ЕРОЗИЈЕ У СЛИВУ МЛАВЕ.** Гласник Српског географског друштва ХСII, бр. 1, стр. 27-46.
53. Манојловић П., Добросављевић Т., Мустафић С., Срејић М. (2012): **ПРОНОС ХЕМИЈСКИ РАСТВОРЕНОГ НАНОСА У ХИДРОЛОШКИ ЕКСТРЕМНИМ УСЛОВИМА У СЛИВУ ЦРНИЦЕ.** Гласник Српског географског друштва, ХСII, бр. 4, стр. 17-30.
54. Manojlović P., Srejić M., Djokić I., Mustafić S., Dobrosavljević T. (2013): **ALTITUDINAL ZONATION OF RUNOFF IN THE RASINA RIVER BASIN.** Гласник Српског географског друштва, ХСIII, бр. 2, стр. 41-54.
55. Mustafić S., Manojlović P., Kostić P. (2013): **DYNAMICS OF SUSPENDED SEDIMENT LOAD IN THE UPPER PART OF THE RASINA RIVER BASIN IN 2010.** Гласник Српског географског друштва, ХСIII, бр. 4, стр. 23-40.
56. Мустафић С., Манојловић П., Ђуровић П., Драгићевић С., Тошић Р., Петровић А. (2014): **НАШИМ ПРОФЕСОРИМА – ПОВОДОМ 90 и 80 ГОДИНА ЖИВОТА И РАДА.** Гласник Српског географског друштва, ХСIV, бр. 4, стр. 2-34.
57. Mustafić S., Manojlović P., Nikolić M., Dobrosavljević T. (2014): **TREND OF SUSPENDED SEDIMENT LOAD IN THE VELIKA MORAVA RIVER IN THE PERIOD 1967-2007.** Гласник Српског географског друштва, ХСIV, бр. 4, стр. 35-48.
58. Мустафић С., Костадинов С., Манојловић П. (2008): **УТРОЖЕНОСТ АКУМУЛАЦИЈЕ "ЗАВОЈ" ЕРОЗИВНИМ ПРОЦЕСИМА – МЕТОДОЛОШКИ, САЗНАЈНИ И ЗАШТИТНИ АСПЕКТ.** Гласник српског географског друштва, LXXXVIII, бр. 1, стр. 29-42.
59. Мустафић С., Манојловић П., Милинчић М. (2009): **МИНЕРАЛИЗАЦИЈА ПОВРШИНСКИХ ВОДА У СЛИВУ ВИСОЧИЦЕ -ПРИЛОГ ЗА ПРЕДЕОНО-ЕКОЛОШКУ АНАЛИЗУ.** Гласник Српског географског друштва, LXXXIX, бр. 4, стр. 141-153.
60. Манојловић П., Гавриловић Д. (1989): **МЕТОДОЛОШКИ ПРОБЛЕМИ МЕРЕЊА ИНТЕНЗИТЕТА ПОВРШИНСКЕ КОРОЗИЈЕ У КРАСУ.** Наш крш, бр. 26-27.

Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини (М-63)

61. Манојловић П., Гавриловић Д, Станковић С. (1990): **НОВИ РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА ПЕЋИНА У КЛИСУРИ ВЛАДИКИНЕ ПЛОЧЕ.** Четврти скуп геоморфолога Југославије, Београд.
62. Манојловић П. (1990): **ИНТЕНЗИТЕТ ХЕМИЈСКЕ ЕРОЗИЈЕ У СЛИВУ ВИСОЧИЦЕ.** Четврти скуп геоморфолога Југославије, Београд.
63. Манојловић П. (1990): **ХЕМИЈСКА ЕРОЗИЈА НЕКАРБОНАТНИХ СТЕНА.** Зборник рефератов 5. знанственога посветовања геоморфологов Југославије, Љубљана.
64. Manojlović P. (1992): **RECENT INTENSITY OF CHEMICAL EROSION OF CARPATHO-BALKANIAN MOUNTAINS IN SERBIA.** Physico-geographical problems of Carpatho-Balkanien mountains in Serbia. Belgrade.
65. Манојловић П. (1994): **ИНТЕНЗИТЕТ ХЕМИЈСКЕ ЕРОЗИЈЕ СТЕНА ТИМОЧКОГ АНДЕЗИТСКОГ МАСИВА.** Зборник радова "Јован Цвијић и Источна Србија", Српско географско друштво, Београд.
66. Манојловић П. (1997): **РЕЉЕФ ОКОЛИНЕ БРЕСТОВАЧКЕ БАЊЕ.** Зборник радова са научног скупа "Природа Брестовачке Бање", Бор.
67. Manojlović P., Dragičević S. (2000): **RECENT INTENSITY OF CHEMICAL EROSION OF CARPATHO-BALKANIEN MOUNTAINS IN SERBIA.** II Kongres na geografite od Republika Makedonija, Ohrid.
68. Манојловић П., Драгићевић С., Мустафић С. (2000): **ПРИЛОГ ПРОУЧАВАЊУ ИНТЕНЗИТЕТА СТВАРАЊА ПЕЋИНСКОГ НАКИТА.** Четврти симпозијум о заштити карста, Деспотовац.
69. Мустафић С., Манојловић П., Драгићевић С. (2007): **ИСТОРИЈАТ ИСТРАЖИВАЊА ИНТЕНЗИТЕТА ХЕМИЈСКЕ ЕРОЗИЈЕ У СРБИЈИ.** Први конгрес српских географа, Сокобања.
70. Манојловић П., Мустафић С. (2014): **НАУЧНИ ОПУС АКАДЕМИКА ПЕТРА С. ЈОВАНОВИЋА - ОД МОРФОХИДРОГЕНЕЗЕ ДО КВАНТИТАТИВНЕ ГЕОМОРФОЛОГИЈЕ.** У (Уредник: Јовановић В.): "Петар С. Јовановић истраживач у географији - прегалац у друштву". Центар за научноистраживачки рад Српске академије наука и уметности, Универзитет у Крагујевцу, 55-62, ISBN: 978-86-81037-29-4
71. Mustafić S., Nikolić M., Manojlović P, Dobrosavljević T. (2014): **INTEGRISANI GEOGRAFSKI PRISTUP PROUČAVANJA EROZIJE ZEMLJIŠTA.** Zbornik radova (Urednik: Lukić B., Radosavljević Z., Djordjević A., Marić M): "Upravljanje zemljištem - Lokalna samouprava u planiranju i uredjenju prostora i naselja". Asocijacija prostornih planera Srbije, Univerzitet u Beogradu Geografski fakultet, 315-320, ISBN: 978-86-6283-013-5

Уџбеници

1. Manojlović P.: **МАТЕМАТИЧКА GEOGRAFIJA**. Geografski fakultet, Beograd
Prvo izdanje, str. 131, Beograd, 1995.
Drugo dopunjeno izdanje, str. 203, Beograd, 1998.
Treće izmenjeno i dopunjeno izdanje, str. 208, Beograd, 2000.
2. Petrović D., Manojlović P.: **GEOMORFOLOGIJA**. Geografski fakultet, Beograd
Prvo izdanje, str. 506, Beograd, 1996.
Drugo dopunjeno izdanje, str. 492, Beograd 2003.
3. Manojlović P., Dragičević S.: **PRAKTIKUM IZ GEOMORFOLOGIJE**.
Geografski fakultet, Beograd
Prvo izdanje, str. 151, Beograd, 2001.

Елаборати и пројекти

Аутор елабората:

1. Основна спелеолошка карта Србије, лист Бор 1:100.000, стр. 1-113, Београд, 1985.
2. Основна спелеолошка карта Србије, лист Оршава 1:100.000, стр. 1-56, Београд, 1988.
3. Основна спелеолошка карта Србије, лист Голубац 1:100.000, Београд, 1989.

Руководјење националним пројектима:

1. Географске основе развоја Србије. Пројектни циклус 2001-2005. година (број пројекта 1380)
2. Интензитет механичке и хемијске ерозије и акумулације у источној Србији. Пројектни циклус 2006-2010. година (број пројекта 146005)

**Slavoljub Dragičević*, Vladan Ducić*, Nenad Živković*,
Velimir Jovanović*, Radenko Lazarević****

* *University of Belgrade, Faculty of Geography, Serbia*

***University of Belgrade, Faculty of Forestry, Serbia*

DR PREDRAG MANOJLOVIĆ THE WINNER OF THE "JOVAN CVIJIĆ" MEDAL

Professor dr Predrag Manojlović was born on 24th of April 1955, in Negotin. He graduated in 1980 (average grade 9,76). In 1985 he defended his MSc thesis "*The karst of Zamna river basin*". He finished his PhD studies in 1990. "*Experimental research of the intensity of corrosion in the karst of the Eastern Serbia*" was the title of his doctoral dissertation. He started his professional career as assistant at the faculty in 1983. Since 2001 he has worked at the University of Belgrade, Faculty of Geography, as a full professor.

The main field of his research is geomorphology. At the beginning of his career he was focused on the study of fundamental geomorphology – karst erosion and paleogeomorphology. The most successful part of his scientific work took place in the period between 1989 and 2000, when he was dedicated to the study of chemical erosion as a geomorphological process. He is one of the founders of the Laboratory for Physical Geography at the Faculty of Geography. In the period 2001-2015 he was the editor-in-chief of the scientific journal "*Bulletin*" ("*Glasnik*"), published by the Serbian Geographical Society. He was the leader of two national scientific and research projects in the period between 2001 and 2005 ("*The geographical basis of Serbia's development*") and 2006 – 2010 ("*The intensity of the mechanical and chemical erosion and accumulation in Eastern Serbia*"). In his career he has published more than 70 scientific papers in international and national journals. He participated at many scientific conferences. He published three university textbooks and took part in completion of three sheets of Speleological maps of Serbia.